

PŘÍBĚHY NAŠICH SOUSEDŮ – VĚRA PODLASOVÁ

Scénář k rozhlasové reportáži

Konec dubna 1945. Nad Jankovicemi u Uherského Hradiště létají bombardéry a vesnicí postupují německé jednotky. Lidé si připravují sklepy jako úkryty. Šíří se také zpráva, že v nedaleké Salaši Němci postříleli mnoho civilistů, což strach ještě zvyšuje. Tento příběh pochází ze vzpomínek paní Věry Podlasové, narozené v únoru 1938, která své dětství prožila právě v Jankovicích.

„Vzpomínám si už jako sedmileté dítě, že při tom náletu přišli do toho sklepa, kde nás bylo opravdu hodně. Němec tam došel, měl namířenou pušku proti nám všem, posbírali tatínka, a ještě dva schopné muže, kteří se jim hodili jako zajatci. Odvedli je kopat zákopy až do vesnice Kostelany, které byly hluboko za lesem u nás.“

„A tak díky jednomu místnímu občanovi, který věděl, že jsou tam ti zajatci umístěni někde ve stodole, jim pomohl, aby se dostali ven. Němci už neměli čas je hledat, protože měli starost jen o sebe, a tak se jim podařilo vrátit se zpátky k nám – tatínkovi i těm ostatním.“

„Kdyby ti Němci na ně měli čas, tak by je jako zajatce zlikvidovali, aby neměli žádné svědky, jak tam s nimi zacházeli.“

Paní Podlasová vzpomíná také na svého souseda, který měl za domem ve stráni velký kryt pro svou rodinu. Měli tehdy s sebou malé miminko a až v úkrytu zjistili, že doma zapomněli láhev s mlékem. Soused, pan Veselý, se proto rozběhl zpátky k domu, aby ji přinesl. Sotva ale vyběhl, Němci na něj začali volat „Halt! Halt!“ a zastřelili ho. Padl přímo u svého domu.

Paní Podlasová vypráví také pokračování příběhu svého tatínka.

„Když ten Němec odvedl tatínka, tak tam stál a měl na nás namířenou pušku. Naštěstí jsme tam mezi sebou měli nějakou vzdálenou přízeň z Ostravy, která promluvila německy na toho vojáka a ptala se ho, co chce dělat. On se zarazil, že slyšel německy mluvit, a řekl jen, že německý voják nestřelí ženy a děti.“

„Tím, že tam mezi námi byla ta paní – myslím, že byla ještě slečna – a promluvila na něj německy, nám zachránila život.“

Píše se říjen 2025. Sedíme v domě paní Podlasové a sdílíme s ní její osmdesát let staré vzpomínky, při kterých nám chvílemi běhá mráz po zádech. A co by chtěla vzkázat ostatním?

„Hlavně bych jim přála, aby v životě nemuseli prožívat takové smutné zážitky, protože válka je hrozná. Ničí životy, ničí všechno, majetek. A hlavně – aby se snažili, aby ten mír mezi námi zůstal.“